

Súd: Okresný súd Partizánske
Spisová značka: 6Csp/8/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3620200241
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 03. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Štefčík
ECLI: ECLI:SK:OSPE:2020:3620200241.1

Uznesenie

Okresný súd Partizánske v spore žalobkyne: F. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom P., L. M. XXXX/XX proti žalovanému: BENCONT COLLECTION a.s., so sídlom Bratislava, Vajnorská 100/A, IČO: 47 967 692, o návrhu žalobkyne na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd nariaďuje neodkladné opatrenie:

Žalovaný je povinný zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy, ktorá je súčasťou Zmluvy o úvere č. 2137242209, uzatvorenej dňa 30.07.2009 medzi žalobkyňou a právnym predchodcom žalovaného Poštovou bankou, a.s. a je povinný oznámiť zamestnávateľovi žalobkyne E - D SK s.r.o., so sídlom Nitrianska 20, 958 01 Partizánske, IČO: 36 818 780, aby upustil od vykonávania zrážok zo mzdy v zmysle predmetnej dohody.

II. Vo zvyšku súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamieta.

III. Žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania.

IV. Súd poučuje žalovaného, že môže podať žalobu vo veci samej, ktorou sa môže on ako žalobca domáhať proti žalobkyňi ako žalovanej plnenia zo zmluvy o úvere zo dňa 30.07.2009 uzatvorenej medzi jeho právnym predchodcom Poštová banka a.s. ako veriteľom a žalobkyňou ako dlžníkom. Právnym následkom podania žaloby je začatie civilného sporového konania.

V. Žalovaný je povinný zaplatiť súdu súdny poplatok za návrh na nariadenie neodkladného opatrenia vo výške 33,- €, do troch dní od právoplatnosti tohto uznesenia.

odôvodnenie:

(1) Žalobkyňa sa podaným návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia domáha uloženia povinnosti žalovanému

a. zdržať sa výkonu práva na zrážky zo mzdy žalobkyne vyplývajúce z dohody o zrážkach zo mzdy, ktorá je súčasťou Zmluvy o úvere č. 2137242209, uzatvorenej dňa 30.07.2009 medzi žalobkyňou a právnym predchodcom žalovaného Poštovou bankou, a.s., až do právoplatného skončenia konania vo veci samej;

b. zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy, ktorá je súčasťou Zmluvy o úvere č. 2137242209, uzatvorenej dňa 30.07.2009 medzi žalobkyňou a právnym predchodcom žalovaného Poštovou bankou, a.s. a oznámiť zamestnávateľovi žalobkyne E - D SK s.r.o., so sídlom Nitrianska 20, 958 01 Partizánske, IČO: 36 818 780, aby upustil od vykonávania zrážok zo mzdy v zmysle predmetnej dohody;

Okrem toho sa domáha zákazu svojmu zamestnávateľovi E - D SK s.r.o., so sídlom Nitrianska 20, 958 01 Partizánske, IČO: 36 818 780, zapísanému v OR OS Trenčín, oddiel Sro, vložka 18138/R, vykonávať zrážky zo mzdy žalobkyne v prospech žalovaného podľa dohody o zrážkach zo mzdy, ktorá je súčasťou Zmluvy o úvere č. 2137242209, uzatvorenej dňa 30.07.2009 medzi žalobkyňou a právnym predchodcom žalovaného Poštovou bankou, a.s. až do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

(2) Návrh odôvodnila tým, že dňa 30.07.2009 uzatvorila s Poštovou bankou, a.s. Zmluvu o úvere č. 2137242209, na základe ktorej jej bol poskytnutý spotrebiteľský úver vo výške 700 €. Ten mala splácať v mesačných splátkach po 22 €. Dňa 09.08.2017 došlo podľa tvrdenia žalovaného k postúpeniu pohľadávky zo zmluvy o úvere na žalovaného. Od decembra 2019 jej zamestnávateľ E - D SK s.r.o. začal vykonávať zrážky zo mzdy na žiadosť žalovaného zo dňa 05.11.2018. V liste zamestnávateľovi uviedol, že eviduje pohľadávku vo výške 2 196,82 €. Právny predchodca žalovaného vyhlásil dňa 14.10.2010 predčasnú splatnosť úveru. Okresný súd Partizánske v konaní 3Er/191/2015 zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie na podklade rozhodcovského rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného pri Rozhodcovská, arbitrážna a mediačná, a.s. sp. zn. IK-C/0613/0925. Uznesenie bolo potvrdené uznesením Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 8CoE/165/2015. V odôvodnení súdy uviedli, že rozhodcovská zmluva je absolútne neplatná rozhodcovský rozsudok nemá povahu vykonateľného exekučného titulu. Pohľadávka žalovaného nebola priznaná žiadnym vykonateľným exekučným titulom. Od predčasnej splatnosti úveru do podania návrhu uplynulo 9 rokov, pohľadávka žalovaného je v celom rozsahu premlčaná. Týmto vznáša námietku premlčania pohľadávky žalovaného zo zmluvy o úvere. Suma požadovaná žalovaným mnohonásobne prevyšuje výšku úveru, nie je zrejmé, ako k sume došiel. Ide o svojvoľné vymáhanie pohľadávky, ktoré je nezákonné a v rozpore s dobrými mravmi. Dohoda o zrážkach zo mzdy je neplatná. Je súčasťou zmluvy o úvere, ktorá je formulárovou spotrebiteľskou zmluvou. Bola podmienkou jej uzavretia. Podpísaním dohody si ona zhoršila neprimerane postavenie voči žalovanému bez toho, aby bola na to výslovne upozornená, respektíve poučená o dôsledkoch uzavretia takej dohody. Je neprijateľnou podmienkou v spotrebiteľskej zmluve, spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach súdnych strán, pretože umožňuje žalovanému bez súdnej kontroly vymôcť od nej plnenia, ktoré môžu mať základ v neprijateľných zmluvných podmienkach, v neplatných zmluvných dojednaniach a uzavretie dohody o zrážkach zo mzdy dosiahol žalovaný pod podmienkou, že inak nedôjde k uzavretiu formulárovej zmluvy o úvere. Na základe dohody požaduje zrážky zo mzdy na zaplatenie pohľadávky, na ktorú nemá právny nárok. Preto má dohoda o zrážkach zo mzdy charakter neprijateľnej zmluvnej podmienky a je absolútne neplatná. Dohoda je neurčitá a nezrozumiteľná, pretože neobsahuje celkovú výšku pohľadávky žalovaného, ktorá sa má ňou zabezpečiť a ani výšku zrážok. Preto je absolútne neplatná. Bez uvedenia dlžnej sumy sa môže žalovaný hocikedy domáhať plnenia v ľubovoľnej výške, ktorú si sám určí. Taký postup aj praktizuje. Listom zo dňa 05.11.2018 si svojvoľne určil sumu vo výške 2 196,82 €, ktorú požaduje zraziť z jej mzdy. Pohľadávka mu nebola priznaná žiadnym právoplatným súdnym rozhodnutím a je v celom rozsahu premlčaná. Ďalej žalobkyňa uvádza, že sa bude samostatnou žalobou domáhať určenia neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy. Zamestnávateľ vykonáva zrážky zo mzdy, na ktoré nemá právny nárok, čím neoprávnene zasahuje do jej práva na mzdu a veľmi nepriaznivo ovplyvňuje jej finančnú situáciu. Má preto za to, že je daná potreba neodkladnej úpravy pomerov, respektíve vydania neodkladného opatrenia, ktorým súd zakáže zamestnávateľovi vykonávať zrážky zo mzdy a žalovanému uloží povinnosť zdržať sa výkonu práva na zrážky zo mzdy. Bez poskytnutia ochrany formou neodkladného opatrenia sa môže žalovaný domôcť na základe spornej dohody o zrážkach zo mzdy plnenia, na ktoré nemá právny nárok. Pokračovaním v realizácii Dohody o zrážkach zo mzdy je ohrozené jej právo na mzdu a jej postavenie sa môže podstatne zhoršiť. Poskytnutie právnej ochrany neodkladného opatrenia je v súčasnosti jediným prostriedkom, ktorým môže do meritorneho rozhodnutia upraviť pomery strán.

(3) Súd sa oboznámil s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia a pripojených listinných dôkazov a dospel k záveru, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia je podaný proti žalovanému v časti dôvodne, v časti nedôvodne a v časti smerujúcej proti zamestnávateľovi žalobkyne je potrebné ho zamietnuť.

(4) Súd sa oboznámil s pripojenými listinnými dôkazmi označenými žalobkyňou - zmluvou o úvere zo dňa 30.07.2009 na čísle listu spisu (ďalej len „č.l.“) 22, listinou „Predloženie dohody o zrážkach zo mzdy platiteľovi mzdy, výzva na vykonávanie zrážok zo mzdy zo dňa 05.11.2018 na č.l. 10, potvrdeniami zamestnávateľa o zrážkach zo mzdy na č.l. 7 a 8, výplatnými páskami na č.l. 5 a 6 a pripojeným spisom tunajšieho súdu sp. zn. 3Er/191/2015 a zistil z nich pre potreby rozhodnutia o neodkladnom opatrení nasledujúci skutkový stav.

(5) Žalovaný je právnym nástupcom pôvodného veriteľa Poštová banka a.s., ktorý so žalobkyňou uzavrel zmluvu o úvere. Súčasťou zmluvy je v čl. 3.5 aj dohoda o zrážkach zo mzdy, ktorá je včlenená do formuláru zmluvy veriteľom. Uvádza sa v nej, že zmluvné strany uzatvárajú dohodu o zrážkach zo mzdy podľa § 551 Občianskeho zákonníka, ktorá je zabezpečením pohľadávky banky vzniknutej zo zmluvy o úvere v súlade s čl. 4 bod 4.8. OP pre úver. Predmetom zmluvy bol úver vo výške 700 €, splatný v

70 mesačných splátkach po 22 €, so splatnosťou poslednej splátky v roku 2015 (konkrétny dátum je v predloženej zmluve nečitateľný). (č.l. 12)

(6) Žalovaný sa domáha u zamestnávateľa žalobkyne výkonu zrážok zo mzdy na vymożenie pohľadávky, ktorú vyčíslil na 2 196,82 €. Dohoda o zrážkach zo mzdy má byť podľa listu žalovaného súčasťou zmluvy o úvere. (č.l. 10)

(7) Zamestnávateľ žalovanej zrazil zo mzdy v prospech žalovaného sumu 123,46 € v mesiaci január 2020 a sumu 143,82 € v mesiaci december 2019 (č.l. 5 a 6, č.l. 7 a 8).

(8) Pohľadávka z rovnakej zmluvy o úvere bola uplatnená v exekučnom konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 3Er /191/2015, pričom v uvedenom konaní bolo rozhodnuté o zamietnutí žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia, z dôvodu, že exekučný titul nebol vykonateľný (bol vydaný na podklade neplatnej rozhodcovskej doložky). Z vyhotovenia zmluvy obsahnutej v exekučnom spise vyplýva, že dátum konečnej splatnosti úveru bol 28.05.2015. Súčasťou zmluvy boli aj obchodné podmienky, kde je v článku 4 bod 4.8. dohoda o zrážkach zo mzdy v znení „Klient a banka podpisom ZoÚ zároveň uzatvárajú Dohodu o zrážkach zo mzdy podľa § 551 zák. č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v platnom znení a Klient udeľuje súhlas Banke na predloženie tejto dohody o zrážkach zo mzdy platiteľovi mzdy Klienta za účelom zabezpečenia peňažných záväzkov Klienta vyplývajúcich zo ZoÚ. Táto dohoda a tento súhlas sa vzťahujú aj na budúceho platiteľa mzdy Klienta, ako aj na iné príjmy Klienta, z ktorých umožňujú všeobecne záväzné právne predpisy vykonávať zrážky. Ukončením platnosti ZoÚ nezaniká zabezpečenie Klientových záväzkov voči Banke vyplývajúcich zo ZoÚ.“ (pripojený spis sp. zn. 3Er/191/2015)

(9) Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

(10) Podľa § 325 ods. 1, ods. 2 písm. d) CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. Neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

(11) Podľa § 326 ods. 1, ods. 2 CSP v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

(12) Podľa § 327 CSP ak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia neobsahuje predpísané náležitosti alebo je nezrozumiteľný, alebo neurčitý, súd taký návrh odmietne, ak ide o také vady, ktoré bránia pokračovaniu v konaní; ustanovenia o odstraňovaní väd podania sa nepoužijú.

(13) Podľa § 328 ods. 2 CSP o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do 30 dní od doručenia návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý spĺňa náležitosti podľa § 326. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. e) rozhodne súd do 24 hodín od doručenia návrhu.

(14) Podľa § 329 ods. 1, ods. 2 CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

(15) Podľa § 332 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

(16) Podľa § 337 CSP ak súd nariadi neodkladné opatrenie pred začatím konania a ak navrhovateľovi povinnosť podľa § 336 ods. 1 neuloží, poučí strany, ktorým sa neodkladným opatrením ukladá určitá povinnosť, že môžu podať žalobu vo veci samej a o právnych následkoch s tým spojených. Lehotu na podanie žaloby súd neurčuje.

(17) Podľa § 551 ods. 1 až ods. 3 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej len „OZ“) uspokojenie pohľadávky možno zabezpečiť písomnou dohodou medzi veriteľom a dlžníkom o zrážkach zo mzdy; zrážky zo mzdy nesmú byť väčšie, než by boli zrážky pri výkone rozhodnutia. Proti platiteľovi mzdy nadobúda veriteľ právo na výplatu zrážok okamihom, keď sa platiteľovi dohoda predložila. Ustanovenia odsekov 1 a 2 platia aj pre iné príjmy, s ktorými sa pri výkone rozhodnutia nakladá ako so mzdou.

(18) Podľa § 52 OZ spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné

ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

(19) Podľa § 53 ods. 1 OZ spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

(20) Podľa § 53 ods. 5 OZ neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

(21) Podľa § 54a OZ premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel.

(22) Podľa § 100 ods. 1 OZ právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

(23) Podľa § 103 OZ ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

(24) Súd pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vychádzal z teoretických východísk formulovaných ustálenou súdnou praxou:

(25) Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia predstavuje v zásade dočasné rozhodnutie, ktorého účelom je dočasná úprava pomerov strán a podmienkou pre jeho vydanie je osvedčenie, že bez okamžitej, i keď len dočasnej úpravy právnych pomerov by bolo právo strany ohrozené. Predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia okrem osvedčenia návrhu je aj osvedčenie, že bez jeho vydania by bol prípadný budúci výkon súdneho rozhodnutia ohrozený, pričom nebezpečenstvo zmarenia výkonu rozhodnutia musí bezprostredne a reálne hroziť. Neodkladné opatrenie má charakter preventívneho riešenia vzťahu medzi stranami a má miesto vtedy, ak je dôvodná obava, že jeho nenariadením by sa zhoršila pozícia žalobcu, alebo by vznikol priestor k tomu, aby bol vykonaný právny úkon, ktorý by vytvoril nezvratný právny stav. Platí tiež, že neodkladné opatrenie môže obmedziť druhú stranu len natoľko, aby splnilo svoj účel a nesmie ho obmedziť nad mieru nevyhnutne potrebnú. Súd pri rozhodovaní musí mať rozhodujúce skutočnosti osvedčené, musí zvažovať, či je osvedčený nárok a či je nariadenie neodkladného opatrenia potrebné.

(26) Z dočasného charakteru neodkladného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením nemusí súd zisťovať všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia vo veci samej a pri ich zisťovaní nemusí byť dodržaný formálny postup predpísaný pre dokazovanie. Neznamená to však, že súd môže nariadiť neodkladné opatrenie len na základe tvrdenia žalobcu bez toho, aby bola osvedčená pravdepodobnosť nároku a nebezpečenstvo hroziacej ujmy. Zásah do práv neodkladným opatrením dotknutej strany musí byť primeraný osvedčenému porušeniu (ohrozeniu) práv a právom chránených záujmov, takisto primeraná musí byť aj prípadná ujma, ktorá vznikne z neodkladného opatrenia dotknutej strane. Súd pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení musí vziať do úvahy aj možnosť uvedenia pomerov strán do stavu, ktorý tu bol pred vydaním neodkladného opatrenia. Pod pojmom dočasná úprava pomerov medzi stranami je pritom potrebné rozumieť prípad, kedy existuje dôvodná potreba dočasne regulovať isté právne vzťahy medzi stranami, pretože hrozí vznik reálnej ujmy, resp. jej zväčšovanie.

(27) Z vyššie uvedeného vyplýva, že na konanie a rozhodovanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nie je možné aplikovať všetky zásady kontradiktórneho konania, ktoré sú typické pre sporové konanie (konanie vo veci samej), čo je dané tým, že uvedeným inštitútom sa má poskytnúť rýchla ochrana porušených alebo ohrozených práv subjektu, ktorý podal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia. V prvom rade je to dané lehotou, v rámci ktorej má súd o návrhu rozhodnúť, ktorá je bezodkladne, ako to vyplýva z ustanovenia § 328 ods. 2 C. s. p. („o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do 30 dní od doručenia návrhu“). Súd pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nevykonáva dokazovanie charakteristické pre sporové konanie podľa ustanovení § 186 a nasl. C. s. p., ale vychádza iba z listín predložených žalobcom, ktorými

dôvodnosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia osvedčuje. Tieto listiny môžu byť súčasťou návrhu, ako aj odvolania proti uzneseniu súdu prvej inštancie, ktorým zamietol návrh na nariadenie neodkladného opatrenia. Vzhľadom na dočasnosť a zmysel tohto procesného inštitútu sa v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia neuplatňuje ani zásada rovnosti strán (ktorú treba vnímať aj v spojení so zásadou kontradiktórnosti a zásadou ústnosti) tak striktnie, ako v konaní vo veci samej. Sporové strany nemusia v každej časti, či druhu konania súčasne disponovať určitým procesným prostriedkom. V prípade niektorých procesných prostriedkov z ich povahy a účelu vyplýva, že ich uplatnenie má k dispozícii len jedna strana. Uvedené platí tak v konaní pred súdom prvej inštancie, ako aj v odvolacom konaní (viď 3Cdo/152/2013). Záujem na rýchlej a účinnej dočasnej ochrane práv žalobcu má prednosť pred právom žalovaného vyjadriť sa k navrhovaným skutočnostiam. Ochrana žalovaného je daná jeho právom vyjadriť sa k týmto tvrdeniam počas konania a navyše zodpovednosťou žalobcu za prípadnú vzniknutú ujmu (viď 6Cdo/31/2012). (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 9. februára 2017, sp. zn. 3Obdo/1/2017 - pre potreby tohto konania nebolo potrebné v citácii uvádzať odkazy týkajúce sa konania o predbežnom opatrení podľa právnej úpravy účinnej do 30.06.2016; súd považuje za potrebné k citovanému rozhodnutiu dodať, že neodkladné opatrenie nemusí mať nevyhnutne dočasný charakter) (28) Vychádzajúc z uvedených teoretických postulátov súd dospel k záveru, že v spore medzi žalobkyňou a žalovaným je dôvodné bezodkladne upraviť pomery strán (hoci nie v celom navrhovanom rozsahu), pretože bez takej úpravy by boli práva žalobkyne ohrozené.

(29) Z predložených dôkazov vyplýva, že žalovaný sa domáha výkonu zrážok zo mzdy žalobkyne na uspokojenie pohľadávky zo zmluvy o úvere uzavretej medzi jeho právnym predchodcom Poštová banka a.s. ako veriteľom a žalobkyňou ako dlžníkom dňa 30.07.2009. Táto zmluva je v zmysle § 52 a nasl. OZ zmluvou spotrebiteľskou.

(30) Plnenie žalobkyne zo zmluvy bolo zabezpečené Dohodou o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka, ktorá je súčasťou zmluvného formulára zmluvy o úvere, vopred pripraveného veriteľom. Z formulára nevyplýva, že by bola táto dohoda dojednaná individuálne, alebo že by mal spotrebiteľ právo túto dohodu odmietnuť, ak ňou nechcel byť viazaný. Dohoda je umiestnená v texte zmluvného formulára, na jeho prvej strane, pričom nie je nijako zvýraznená, respektíve oddelená od zvyšného textu formulára. Nie je dojednaná v osobitnej listine, ani nie je osobitne dlžníkom podpísaná. Odkazuje na čl. 4 bod 4.8. obchodných podmienok pre úver, ktoré sú v osobitnom dokumente.

(31) Súd ako prejudiciálnu otázku posúdil platnosť tejto dohody. Dospel pritom k záveru, že dohoda je neplatná pre rozpor s ustanovením § 53 ods. 1 OZ v znení účinnom ku dňu uzavretia dohody.

(32) Z predložených dôkazov vyplýva, že dlh zo zmluvy o úvere, ktorého sa žalovaný domáha prostredníctvom realizácie zrážok zo mzdy, je v celom rozsahu premlčaný. Táto skutočnosť vyplýva z ustanovení § 101 a § 103 OZ. Žalobkyňa tvrdí, že úver, z ktorého si žalovaný uplatňuje plnenie zrážkami zo mzdy, mal byť zosplatnený. Nie je zrejmé, kedy sa tak malo stať. Konečná splatnosť úveru však mala nastať (ak by k zosplatneniu nedošlo) 28.05.2015. K premlčaniu celého dlhu zo zmluvy o úvere teda v nijakom prípade nemohlo dôjsť neskôr ako 28.05.2018.

(33) Na podklade dohody o zrážkach zo mzdy obsiahnutej v čl. 3 bod 5. zmluvy, poukazujúc na čl. 4 bod 4.8. obchodných podmienok nič nebráni veriteľovi domôcť sa proti spotrebiteľovi realizujúc zrážky zo mzdy aj premlčaného dlhu. Spotrebiteľ je povinný na jej podklade strpieť vykonávanie zrážok zo mzdy po akúkoľvek dobu bez časového obmedzenia a bez ohľadu na premlčanie. V dohode nie je stanovený žiadny mechanizmus, ako by spotrebiteľ mohol zabrániť výkonu zrážok zo mzdy po uplynutí premlčacej doby, nie je stanovený ani spôsob určenia výšky pohľadávky, ktorá je dohodou zabezpečená (tá je stanovená len všeobecne s odkazom na zmluvu o úvere a v podstate výšku pohľadávky môže určiť ľubovoľne veriteľ). Inkorporovaním dohody do zmluvného formulára, bez možnosti spotrebiteľa vyjadriť svoju vôľu na uzavretie dohody o zrážkach zo mzdy si dodávateľ vopred významným spôsobom zlepšil svoje postavenie na úkor spotrebiteľa, keď môže postihnúť majetok spotrebiteľa (nárok na mzdu) bez rozhodnutia súdu o výške nároku a bez časového obmedzenia. Tým je daná značná nerovnováha v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa.

(34) V čase uzatvárania zmluvy nebola zákonom obmedzená možnosť zabezpečenia plnenia zo spotrebiteľských zmlúv dohodou o zrážkach zo mzdy. Aj v tom čase ale platilo, že takáto dohoda nesmela spôsobovať značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Ak by bola dohoda o zrážkach zo mzdy časovo obmedzená, ak by sa týkala len nároku na nezaplatené splátky, prípadne ak by sa týkala len judikovaných pohľadávok veriteľa, nie je možné vylúčiť, že by ju súd posúdil ako prípustnú, súladnú so zákonom a platnú. Ak však výrazným spôsobom zvýhodňuje len dodávateľa, nie je možné na neprijateľný charakter dohody neprihliadnuť.

(35) Neprijateľné podmienky v spotrebiteľských zmluvách sú v zmysle § 53 ods. 5 OZ neplatné. Preto sa žalovaný nemôže proti žalobkyňi domáhať realizácie dohody o zrážkach zo mzdy.

(36) Nevyhnutnosť potreby úpravy pomerov strán neodkladným opatrením súd odôvodňuje tým, že v dôsledku realizácie spornej dohody dochádza každý mesiac k postihnutiu majetku žalobkyne (k zníženiu mzdy, ktorá jej je zamestnávateľom vyplatená). Ak by mala čakať na rozhodnutie vo veci samej a na vykonanie všetkých formalít vyžadovaných procesnými predpismi (doručovanie podaní a vyjadrení, verejné prejednanie veci), mohlo by dôjsť k značnej škode na jej majetku. Tým viac, že žalovaný prostredníctvom realizácie dohody o zrážkach prijíma plnenie premlčaného dlhu, pričom žalobkyňa sa proti tomu nemôže efektívne brániť. Ak by si žalovaný uplatnil to, čo zráža žalobkyňu zamestnávateľ, v civilnom sporovom konaní, s vysokou pravdepodobnosťou by bol s prihladnutím na § 54a OZ neúspešný. Takýto zásah do majetku žalobkyne by pritom nebol napravitelný, keďže prijatie plnenia z premlčaného dlhu nie je bezdôvodným obohatením (§ 455 ods. 1 OZ). Súd prihladal aj na to, že žalobkyňa nie je nijako chránená proti svojvôli žalovaného pri určovaní výšky pohľadávky uspokojovanej prostredníctvom realizácie dohody o zrážkach. Hrozí teda okrem iného aj riziko, že žalovaný vymôže prostredníctvom zamestnávateľa od žalobkyne viac, ako by mu podľa zmluvy patrilo. Bez povšimnutia nie je možné nechať ani tú skutočnosť, že podľa zmluvy mala žalobkyňa splácať 70 splátok po 22 € (spolu 1 540 €), avšak výška úveru (700 €) a súčet nákladov (703,10 €) je 1 403,10 €, čo je nezrozumiteľnosť v zmluve, ktorá môže spôsobiť jej neplatnosť. Žalovaný však napriek tejto nezrozumiteľnosti, ktorá doteraz súdom skúmaná nebola, môže na podklade takejto zmluvy prostredníctvom zrážok zo mzdy získať plnenie.

(37) Preto má súd za to, že v posudzovanej veci nie je dôvod čakať na rozhodnutie vo veci samej a pomery strán je potrebné upraviť neodkladným opatrením.

(38) Aby bolo možné dosiahnuť zmysel a účel tohto neodkladného opatrenia (zabrániť realizácii zrážok zo mzdy), súd zároveň považoval ako spravodlivé určiť žalovanému povinnosť oznámiť zamestnávateľovi žalobkyne, ktorý realizuje zrážky zo mzdy, aby od ich vykonávania upustil. Aj táto časť neodkladného opatrenia je vykonateľná a v prípade, ak by žalovaný dobrovoľne zamestnávateľovi žalobkyne neoznámil povinnosť upustiť od výkonu zrážok, mohla by sa žalobkyňa domáhať splnenia povinnosti proti žalovanému v exekučnom konaní.

(39) Súd pri nariadení neodkladného opatrenia prihladal aj na to, do akej miery dôjde k zásahu do práv žalovaného. Žalovaný bude obmedzený len v tom, že nemôže vykonávať práva z dohody. Nijako sa to však nedotkne obsahu jeho nároku voči žalobkyňu z titulu poskytnutého úveru. Naďalej je veriteľom pohľadávky zo zmluvy o úvere, hoci jeho nárok má v dôsledku premlčania len povahu naturálnej obligácie.

(40) Vo zvyšku súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. Rozhodol tak jednak vo vzťahu k žalovanému, voči ktorému sa žalobkyňa domáhala aj uloženia povinnosti zdržať sa výkonu práva na zrážky zo mzdy, aj uloženia povinnosti zdržať sa použitia dohody o zrážkach o mzdy a oznámenia zamestnávateľovi aby upustil od vykonávania zrážok. Na kladné rozhodnutie o oboch petitoch návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia súčasne nie je žiaden dôvod. Na nevyhnutnú bezprostrednú úpravu pomerov strán postačuje uloženie povinnosti zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy, pričom použitie dohody zahŕňa podľa názoru súdu aj výkon práva na zrážky zo mzdy (ale navyše napríklad aj nároky žalovaného voči zamestnávateľovi). Ak súd rozhodol kladne o petite II. návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia (ktorý považuje za komplexnejší, aj s prihladnutím na širší pojem „použitie“, aj s prihladnutím na uloženie povinnosti oznámiť zamestnávateľovi, že má upustiť od výkonu zrážok), odpadla potreba bezprostrednej úpravy v rámci petitu I. návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Nebezpečenstvo nenapravitelného zásahu do práv žalobkyne v dôsledku vyhovenia petitu II. totiž pominulo.

(41) Súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol v tej časti, v ktorej sa žalobkyňa domáhala uloženia povinnosti svojmu zamestnávateľovi E - D SK s.r.o.. Rozhodol tak z dôvodu, že žalovaný je povinný zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy už na základe rozhodnutia vo výroku I. a zároveň je povinný oznámiť zamestnávateľovi, že sa má zdržať výkonu zrážok. Už na základe tohto oznámenia je zamestnávateľ povinný prestať s výkonom zrážok zo mzdy žalobkyne. Preto nie je nevyhnutné ani potrebné ukladať mu povinnosť osobitným výrokom uznesenia o neodkladnom opatrení. Napokon, ani žalobkyňa nič nebráni svojmu zamestnávateľovi preukázať obsah tohto rozhodnutia a v prípade, ak by napriek tomu pokračoval v zrážkach, domáhať sa voči nemu náhrady škody. Inými slovami, účel navrhovaného neodkladného opatrenia je možné dosiahnuť aj bez toho, aby musela byť ukladaná povinnosť zamestnávateľovi žalobkyne, ktorý nebol účastníkom právneho vzťahu, na podklade ktorého sa žalovaný domáha plnenia prostredníctvom zrážok zo mzdy. Preto súd návrh žalobkyne na nariadenie neodkladného opatrenia v tejto časti zamietol.

(42) Keďže dosiahnuť definitívnu úpravu pomerov strán je možné už týmto rozhodnutím a nie je potrebné rozhodovať vo veci samej, súd rozhodol aj o trovách konania (§ 255 ods. 2, § 262 ods. 1 CSP). Obe strany

boli čiastočne úspešné a čiastočne neúspešné, pričom (vo vzťahu medzi žalobkyňou a žalovaným) bol ich procesný úspech a neúspech vyrovnaný (čo do jedného petitu úspešná žalobkyňa a čo do druhého žalovaný). Preto súd žiadnej zo strán nepriznal právo na náhradu trov konania. Zamestnávateľovi žalobkyne, proti ktorému smeroval petit III. návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, súd náhradu trov konania nepriznal, pretože sa konania nijako nezúčastnil (nedoručoval sa mu návrh, ani neurobil žiadny procesný úkon).

(43) Súd zároveň v súlade s § 337 CSP žalovaného poučil, že môže podať žalobu vo veci samej a o právnych následkoch s tým spojených. Lehotu na podanie žaloby súd neurčil.

(44) O povinnosti žalovaného zaplatiť súdny poplatok za návrh na nariadenie neodkladného opatrenia súd rozhodol podľa § 2 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov. Podľa citovaného zákonného ustanovenia ak je poplatník od poplatku oslobodený a súd jeho žalobe alebo návrhu vyhovel, zaplatí podľa výsledku konania poplatok alebo jeho pomernú časť žalovaný alebo odporca, ak nie je tiež od poplatku oslobodený. Túto povinnosť však žalovaný alebo odporca nemá v konaní o rozvod manželstva, o určenie neplatnosti alebo o určenie neexistencie manželstva, ak súd tak rozhodne alebo ak uloží náhradu trov konania poplatníkovi, a v konaní pred správnym súdom.

(45) Súd vyhovel výrokom I. návrhu žalobkyne na nariadenie neodkladného opatrenia. Súdny poplatok za návrh na nariadenie neodkladného opatrenia je vo výške 33 € (Položka 1 písm. c) citovaného zákona). Žalobkyňa je v súlade s § 4 ods. 2 písm. u) citovaného zákona oslobodená od súdnych poplatkov ako spotrebiteľ domáhajúci sa svojich práv podľa osobitného predpisu. Žalovaný bol v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia neúspešný, preto na neho prešla poplatková povinnosť a je povinný súdny poplatok vo výške 33 € zaplatiť. Poplatok je splatný do troch dní po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa uložila povinnosť zaplatiť poplatok (§ 8 ods. 4 citovaného zákona) a je možné ho zaplatiť niektorým zo spôsobov podľa § 9 ods. 1 citovaného zákona. Pri platbe elektronickými prostriedkami je potrebné použiť platobné údaje podľa pripojeného platobného príkazu.

Poučenie:

Proti tomuto výroku I., II. a III. tohto uznesenia možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Partizánske. (§ 355 ods. 2, § 357 písm. d) CSP)

Proti výroku IV a V. tohto uznesenia samostatné odvolanie nie je prípustné (§ 355 ods. 2 CSP)

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, uvedenie spisovej značky) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Odvolanie urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na toto podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva.

Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má uvedenú vadu, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.

Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné doručením.